

A detailed white sculpted head of a man with a full, curly beard and hair. The sculpture is centered in the background. Overlaid on the forehead area is a black square graphic element.

REFORMES DEL MUSEU DE LA GARROTXA

DOSSIER DE PREMSA

MUSEU DE
LA GARROTXA
D'OLOT

Olot Cultura

ÍNDEX

El Museu de la Garrotxa.....	3
Les reformes del Museu.....	4
ÀMBIT 1: El segle XVIII, el tèxtil i l'Escola de Dibuix d'Olot.....	5
ÀMBIT 2: El paisatgisme a Catalunya i l'Escola d'Olot.....	6
ÀMBIT 3: El Modernisme.....	8
ÀMBIT 4: El noucentisme.....	10
ÀMBIT 5: La Segona República.....	11
Contacte de premsa.....	12

EL MUSEU DE LA GARROTXA

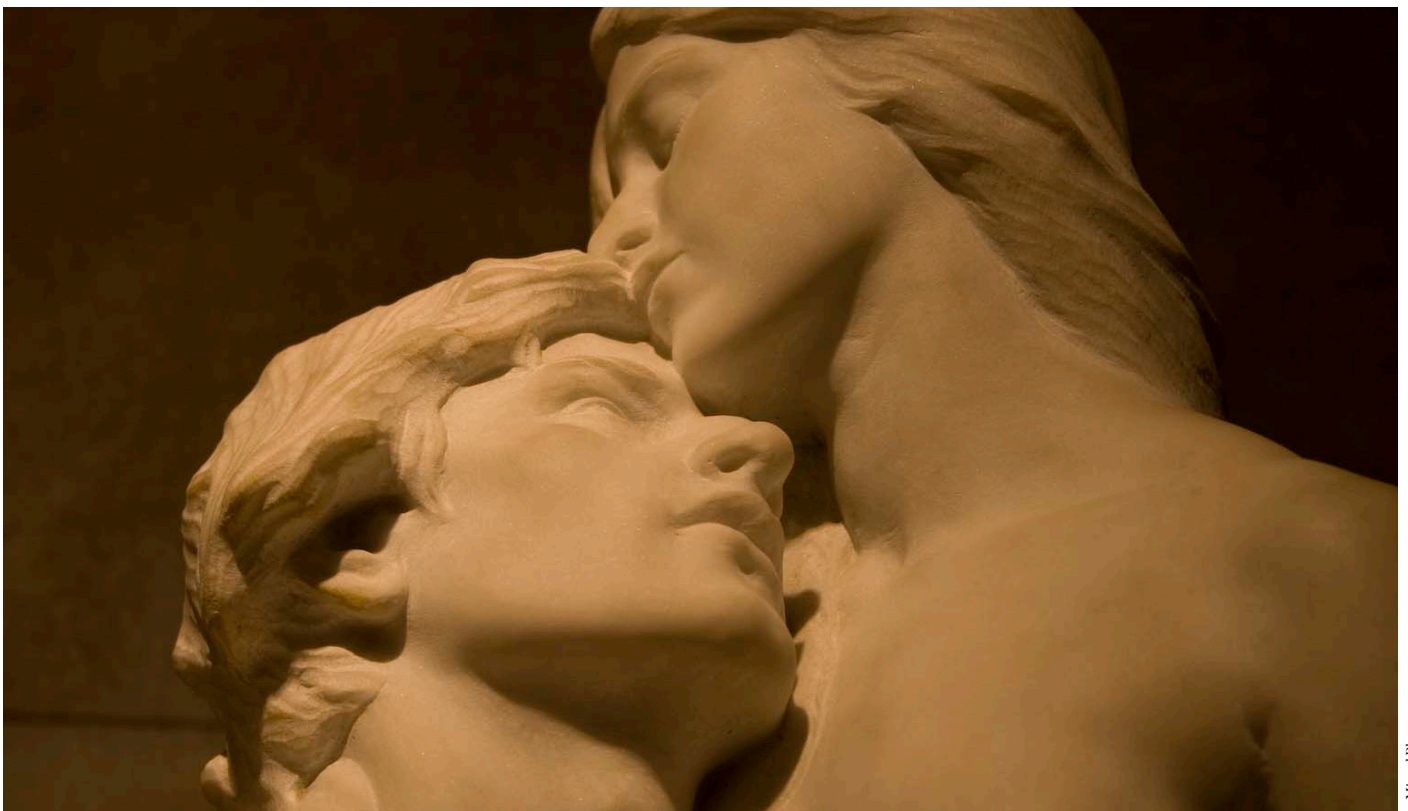
El Museu de la Garrotxa, fundat l'any 1893, i amb seu a l'Hospici d'Olot, ha estat i és la institució a la que els olotins han confiat la custòdia i la gestió de l'important i variat patrimoni de la ciutat i la seva comarca. La missió del Museu ha esdevingut, amb el temps, explicar i donar a conèixer el patrimoni artístic en relació amb la història social i industrial de la comarca de la Garrotxa. El Museu té en la creació de l'Escola de Dibuix d'Olot l'any 1783, i la seva història posterior, l'eix vertebrador que permet conèixer autors i corrents artístics tan destacats com són el paisatgisme de l'Escola d'Olot amb Joaquim Vayreda i Josep Berga i Boix, el Modernisme amb Miquel Blay i el quadre *La càrrega* de Ramon Casas o el Noucentisme de la mà de Josep Clarà i Francesc Vayreda.

El Museu de la Garrotxa es troba ubicat al 3r pis de l'edifici Hospici i ocupa prop de 1.000 m2.

El Museu de la Garrotxa està inscrit al Registre de Museus de Catalunya, és secció del Museu Nacional d'Art de Catalunya i membre de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya i de la Xarxa Territorial de Museus de les comarques gironines.

El Museu de la Garrotxa forma part dels Museus d'Olot juntament amb el Museu dels Volcans (la seva secció de ciències naturals), la Casa-Museu Can Trincheria (col·lecció adscrita al Museu de la Garrotxa) i el Museu dels Sants. Els Museus d'Olot tenen una sola col·lecció i cadascun està dedicat a una temàtica concreta:

- Museu de la Garrotxa: Art i paisatge dels segles XIX i XX
- Museu dels Volcans: Ciència i natura
- Casa-Museu Can Trincheria: Història i vida del segle XVIII
- Museu dels Sants: Cultura popular i artesanía



Miquel Blay

LES REFORMES DEL MUSEU

El dia 1 d'abril de 2017 s'inauguren les reformes que s'han fet al Museu de la Garrotxa destinades a millorar els espais i a actualitzar-ne el discurs. S'ha fet un replantejament museogràfic i de continguts global que agafa la història artística de la ciutat i de la seva escola d'art com a eix vertebrador.

Fins ara, el Museu tenia exposat tan sols un 4% de la seva col·lecció i una de les finalitats d'aquests canvis és completar l'exposició permanent amb obres guardades fins al moment als espais de reserva per tal d'ajudar a interpretar el discurs i a enriquir l'experiència del visitant. A més, s'hi han incorporat també obres procedents de col·leccions privades, així com també d'altres museus, sobretot les cedides en dipòsit pel Museu Nacional d'Art de Catalunya.

El Museu presenta una nova estructura de continguts amb diferents nivells de lectura i combina recursos [textos, obres, imatges, vídeos, material documental, etc.] per satisfer diferents exigències dels visitants i permetre un aprofundiment millor i més fàcil en les temàtiques presentades.

Les reformes també s'han pensat amb la voluntat d'arribar a tots els públics, millorant la lluminositat de les sales, facilitant la lectura dels plafons; introduint racons per als més petits i també espais i recursos pensats per a persones amb disfuncionalitat auditiva i visual; millorant els espais de descans i fent el recorregut i els serveis més accessibles per a tothom.

No s'ha fet una reforma integral sinó que, aprofitant materials i suports ja existents, s'ha plantejat el Museu d'una manera més didàctica, més accessible i inclusiva.

A més, s'ha pintat i adequat l'espai de recepció, s'han instal·lat taquilles, s'han fet nous plafons, peanes i vitrines, i s'han incorporat nous recursos museogràfics [pantalles, àudios, racons infantils i audiovisuals, etc.].

OBJECTIUS PRINCIPALS DE LA REFORMA:

- Passar del format actual d'exposició permanent al format d'exposició en rotació o semipermanent.
- Actualitzar el discurs museològic i fer-lo formalment més modern i atractiu.
- Fer del Museu de la Garrotxa un museu accessible per a tothom.
- Oferir al visitant una experiència cultural i lúdica de qualitat, una visita a la història dels darrers dos segles, des d'una òptica més crítica i alhora engrescadora.
- Assolir un nou encaix del Museu de la Garrotxa a la ciutat d'Olot, a la comarca i a Catalunya.

ÀMBITS TEMÀTICS DEL NOU DISCURS DEL MUSEU DE LA GARROTXA:

- El segle XVIII, el tèxtil i l'Escola de Dibuix d'Olot.
- El paisatgisme a Catalunya i l'Escola d'Olot. Joaquim i Marian Vayreda i Josep Berga i Boix.
- El Modernisme, Miquel Blay i *La càrrega* de Ramon Casas.
- El noucentisme, Josep Clarà i Francesc Vayreda.
- La II República Espanyola, l'Escola Superior de Paisatge i la postguerra.

ÀMBIT 1: El segle XVIII, el tèxtil i l'Escola de Dibuix d'Olot

El Museu inicia el seu discurs a finals del segle XVIII, un moment en què el creixement de la població arreu de Catalunya implica un augment de terres cultivades, d'edificacions i d'oficis. Els oficis tradicionals i l'aparició d'una primera industrialització porten uns grans canvis a Olot i la comarca.

El món del tèxtil és una de les activitats més destacades a la comarca de la Garrotxa. La llana, el cànem i el lli, fibres usades tradicionalment, són a poc a poc desplaçades pel cotó, i amb l'arribada del primer teler des de França cap al 1774, aviat el volum de producció adquireix gran importància, sobretot el de gorres i mitges.

Arriba també, procedent de l'Índia, una tècnica d'estampació anomenada d'*indianes*. Els estampats no van ésser mai quantitativament importants, però, tot i això, l'Ajuntament d'Olot va sol·licitar l'any 1782 la creació d'una escola de dibuix per impulsar la formació dels estampadors.

Fruit de les idees de la il·lustració i d'un moment de progrés econòmic, s'inaugura el 1783 una escola que de seguida dona impuls a un ampli ventall d'activitats. El primer director fou Joan Carles Panyó, que coincidí a Olot amb Ramon Amadeu, destacat escultor barceloní que fugia de la Guerra del Francès. Ambdós decoraren esglésies i cases particulars de la ciutat i van deixar un llegat encara avui visitable.

APARTATS:

- Història del Museu de la Garrotxa
 - o Els orígens del Museu de la Garrotxa
 - o Joaquim Danés i Torras (Olot, 1888-1960)
- Context de la fundació de l'Escola Pública de Dibuix d'Olot (1783)
 - o El segle XVII, art i religió
 - o Context històric Olot i comarca (demografia, economia i artesanía)
 - o Les indianes i el tèxtil
 - o Fundació de l'Escola Pública de Dibuix d'Olot
- Joan Carles Panyó, Ramon Amadeu i la Guerra del Francès
 - o Joan Carles Panyó (1755-1840) primer director de l'Escola del Dibuix. Classicisme i academicisme
 - OBRES: pintures de Joan Carles Panyó
 - o Ramon Amadeu i La Guerra del Francès
 - OBRES: Eccehomo i figures de pessebre de Ramon Amadeu
 - o Material documental de la Guerra del Francès (Olot i comarca)



Joan Carles Panyó

ÀMBIT 2: El paisatgisme a Catalunya i l'Escola d'Olot. Joaquim i Marian Vayreda i Josep Berga i Boix

A la segona meitat del segle XIX a Catalunya, la puixança i proliferació de la pintura coincideixen amb el moment històric de la Restauració. És un període marcat per la prosperitat econòmica que afavorí una burgesia que es constituí com el motor de la Renaixença cultural i del catalanisme polític.

Aquesta burgesia buscava un art realista, però al mateix temps amable, elegant i optimista. En aquest moment apareixen a Catalunya diverses escoles artístiques, entre elles la més destacada és l'escola d'Olot. Aquesta és una escola catalana de paisatge, amb similituds amb l'escola francesa de Barbizon.

L'iniciador va ser Joaquim Vayreda, que va popularitzar arreu el paisatge olotí i atraure l'atenció de nombrosos artistes forans com Santiago Rusiñol o Ramon Casas.

L'Escola es consolidà gràcies a la tasca pedagògica del pintor Josep Berga i Boix, que instaura la pintura a *plein air* entre els seus alumnes. Alguns dels alumnes més destacats van ser el seu propi fill, Josep Berga i Boada, i també Miquel Blay, Josep Clarà i Melcior Domenge.

Marian Vayreda és el tercer component de l'escola olotina. Més conegut com a escriptor i cronista, és també un virtuós pintor.

El Museu exposa les peces més destacades de cadascun d'aquests artistes, així com d'altres que es van deixar captivar pel paisatge olotí.



Ramon Martí Alsina

APARTATS:

- El paisatgisme a Catalunya
 - o El paisatgisme a Catalunya i la pintura de finals del XIX
OBRES: Enric Ferau, Lluís Rigalt, Ramon Martí Alsina, Jaume Pahissa, Josep Armet, Manuel Amell, etc.
- Joaquim Vayreda i l'Escola d'Olot
 - o L'Escola d'Olot com a corrent artístic
 - o Joaquim Vayreda Vila [1843-1894]
 - o Paisatge olotí (recull de fotografies d'indrets presents en les pintures)
OBRES: L'estiu de Joaquim Vayreda
- Marian Vayreda i Vila [1853-1903]
 - o Marian Vayreda
 - o Context històric Olot i comarca [Obra, objectes i documents de la III Guerra Carlina]
 - o Fotografies de l'època
 - o Els tallers de sants
OBRES: Un combregar a muntanya o El Viàtic de Marian Vayreda
- Josep Berga i Boix [1837-1914]
 - o Josep Berga i Boix, el pedagog
 - o Josep Berga i Boix i la utilització de la fotografia
 - o Les seves deixebles
 - o Context històric, social i econòmic Olot i comarca [les blanqueries]
 - o Material documental de l'època [Olot i comarca]
OBRES: Camp de fajol. El pont de Santa Magdalena. Font de la Verge de la Guia , de Josep Berga i Boix
- Segona generació d'artistes que van visitar i hi van pintar a Olot
 - o Melcior Domenge, l'assistent de Joaquim Vayreda
 - o Celestí Devesa
 - o Pintors forans: Enric Galwey, Joan Brull, Josep Llimona, Santiago Rusiñol, Laureà Barrau,...



Joaquim Vayreda

ÀMBIT 3: El Modernisme, Miquel Blay i *La càrrega* de Ramon Casas

El Museu com a institució ha atret importants donacions d'artistes i d'olotins que han permès formar una col·lecció en molts aspectes única.

Miquel Blay és l'escultor més destacat d'aquest període. Format a Olot i París, desenvolupa una carrera enquadrada en el marc del Modernisme i oscil·lant cap al naturalisme. Els detalls de les seves escultures permeten fruit del seu gran virtuosisme i expressivitat.

A principis de segle XX, l'industrial olotí Manuel Malagrida va fer donació dels cartells guanyadors de dos concursos que ell mateix havia promogut a Argentina per anunciar la seva marca de tabac, "Cigarrillos París". Aquest fons ens permet mostrar un conjunt de cartells modernistes originals dels anys 1900 i 1901 fets per artistes catalans tan destacats com Ramon Casas o Xavier Gosé, i molts d'altres d'arreu d'Europa i Argentina.

Per il·lustrar aquest període modernista, el Museu compta amb una peça cabdal de l'art català, *La càrrega* [1899-1903] de Ramon Casas. Pintura de grans dimensions i amb una forta càrrega dramàtica, ens recorda els moments de canvi del tombant de segle així com les tensions socials lligades a la industrialització.

D'aquest mateix període trobem l'artista olotí Josep Berga i Boada, fill de Josep Berga i Boix, escultor, dibuixant i pintor il·lustrat.



Sala Miquel Blay 2017

APARTATS:

- Miquel Blay i Fàbrega
 - o Simbolisme, Modernisme i Realisme: L'obra de Miquel Blay a Catalunya, Espanya, Europa i Amèrica
 - o Blay monumental
 - OBRES:** *Eclosió, Els primers freds i Margheritiña de Miquel Blay*
- “Cigarrillos París”
 - o Manuel Malagrida: la publicitat i l'eixample Malagrida
 - o La col·lecció de cartells “Cigarrillos París” (1900-1901)
 - OBRES:** *Cartells modernistes “Cigarrillos París”*
- *La càrrega*, de Ramon Casas
 - OBRA:** *La càrrega de Ramon Casas*
- Josep Berga i Boada i Ignasi Buxó
 - o Context històric (1a Guerra Mundial)
 - o Josep Berga i Boada
 - o Ignasi Buxó i la barretina



Cigarrillos París - Ramon Casas

ÀMBIT 4: El noucentisme, Josep Clarà i Francesc Vayreda

El període noucentista és un dels més determinants a l'inici del segle XX. Arquitectura, literatura i art es deixen seduir per l'estètica del rigor i l'harmonia propis de l'art clàssic grec.

L'escultor olotí Josep Clarà és l'exponent màxim del noucentisme a Catalunya. Format sota el mestratge de Josep Berga i Boix, marxa ben aviat cap a França on continua la formació. Després d'un breu pas pel Modernisme portat per la influència de Rodin, descobreix l'estaticisme, l'equilibri i la serenitat dels clàssics grecs de la mà d'Arístides Maillol.

D'aquest període també cal destacar Francesc Vayreda, fill de Joaquim Vayreda. Francesc fuig de la influència paterna per trobar un llenguatge propi que s'alimenta de l'impressionisme i es consolida en el noucentisme.

APARTATS:

- De l'escultura noucentista a les noves avantguardes
 - o Joaquim Claret, Enric Casanovas, Pablo Gargallo i Manolo Hugué
 - o La Foneria Barberí
- Josep Clarà
 - OBRES: *Adela, Retrat de la Senyora Vinardell i Puixança de Josep Clarà*
- Pintura noucentista i Francesc Vayreda
 - o Joaquim Sunyer, Rafael Benet, Iu Pasqual, Ignasi Mallol, etc.
 - o Francesc Vayreda i el realisme màgic
 - OBRES: *Les Banyistes i Palco d'envelat de Francesc Vayreda*



Retrat de la Senyora Vinardell - Josep Clarà

ÀMBIT 5: La Segona República, l'Escola Superior de Paisatge i la postguerra

Durant les dues dècades anteriors a la Guerra Civil Espanyola, l'obra dels pintors Melcior Domenge, Enric Galwey i lu Pascual s'imposà al cercle olotí. Aquesta presència va actuar com a un factor més en la definitiva identificació del lloc geogràfic amb un determinat paisatgisme.

Aquesta realitat explica que quan la Generalitat republicana va reestructurar els ensenyaments artístics fundés a Olot l'Escola Superior de Paisatge. L'Escola tingué, però, una vida curta. Inaugurada l'any 1934, es va tancar de manera definitiva el febrer de 1939. Destaquen d'aquest període professors com lu Pascual i Xavier Nogués. Passada la Guerra, l'any 1942, es va reobrir l'Escola i es crea l'Escola de Belles Arts i Oficis d'Olot.

La postguerra va ser una època de retorn a les arrels del paisatgisme típic olotí. Apareixen, però, una sèrie d'artistes oberts a noves influències que aposten per emprendre estètiques més personals. El més destacat d'aquests és Leonci Quera, brillant pintor i escultor, mort prematurament als 37 anys. Quera ha deixat al Museu una obra contundent que evoluciona des d'allò figuratiu a l'abstracció més austera, però impulsiva i vibrant que li dona el ferro.

APARTATS:

- Art a Olot durant la II República Espanyola
 - o II República Espanyola
 - o Escola Superior de Paisatge

OBRES: lu Pascual, Xavier Nogués, Josep Pujol, Martí Casadevall, etc.

- 1936-1970
 - o La Guerra Civil Espanyola i la salvaguarda del patrimoni
 - o Material objectual i documental de l'època
 - o La postguerra
 - o Generació de postguerra. Seguidors del paisatgisme / Nous corrents artístics

OBRES: Pere Gussinyé, Ramon Barnadas, Solé Jorba, Miquel Oliveres, Mir Mas de Xexàs, Esteve Serrat Paxinc, Virgili Vallmajor, Sebastià Congost, Jordi Farjas, etc.

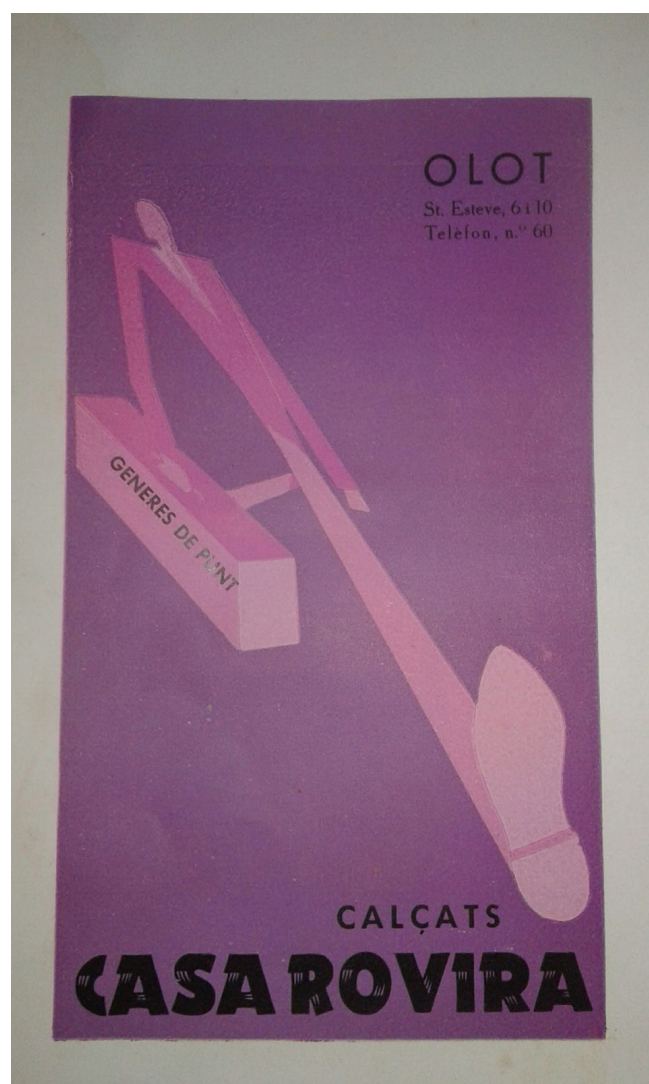
- o Context històric, econòmic i social d'Olot i comarca [el tèxtil i la nova immigració / la indústria càrnica]

- Una renovació artística: Leonci Quera

OBRES: Escultures de planxa de ferro, El petó de la mare, Façanes parisenques de Leonci Quera.

- El paisatgisme i el nou art. Els anys 1970-1978
 - o Noves influències: el Pop-Art
 - o Les lluites socials i de salvaguarda del territori

OBRES: Miquel Plana



Olot Cultura

MUSEU DE
LA GARROTXA
D'OLOT



**Institut de Cultura
de la Ciutat d'Olot**

CONTACTE DE PREMSA

Rosa Rebugent
rrebugent@olot.cat
972 272 777 / 659 484 857